

DOI: <http://doi.org/10.32750/2025-0333>

УДК 336.14:004

JEL Classification: H61, L86

Кужелєв Михайло Олександрович

доктор економічних наук, професор
професор кафедри фінансів
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-7895-7879
e-mail: m.kuzheliev@ukma.edu.ua

Нечипоренко Аліна Володимирівна

кандидат економічних наук
доцент кафедри фінансів
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0003-2494-1465
e-mail: a.nechyporenko@kubg.edu.ua

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Анотація. У статті досліджено сучасний стан цифрової трансформації бюджетної системи України в контексті глобальних цифрових змін та викликів. Зазначено, що впровадження цифрових технологій у бюджетну систему сприяє підвищенню її ефективності, посиленню принципу публічності та прозорості. Приділено увагу нормативно-правовому забезпеченню, яке є підґрунтям для цифровізації бюджетної системи та цифрового розвитку країни в цілому. Проаналізовано інформаційно-аналітичну систему «Прозорий бюджет» та визначено її роль у забезпеченні прозорості бюджетних процесів та процедур на державному та місцевому рівнях. Проведено аналіз національного та міжнародного досвіду в контексті цифрової трансформації. Зокрема, розглянуто успішні кейси впровадження цифрових технологій в таких країнах Європейського Союзу, як Естонія, Польща та Литва, які відзначаються високим рівнем прозорості, інтеграції платформ та доступності публічних даних. Виокремлено підходи до побудови цифрової бюджетної системи, зокрема акцент зроблено на використанні інформаційно-аналітичних платформ, інтеграції даних між органами влади, впровадженні електронних сервісів для учасників бюджетного процесу. Також досліджено основні виклики, що стоять перед органами державної влади в процесі цифровізації бюджетної системи України. Приділено увагу питанню нерівномірності цифрового розвитку в розрізі регіонів країни та необхідності аналізу цього аспекту в контексті децентралізації та прагнення до підвищення ефективності публічного управління через використання сучасних ІТ-рішень. У статті запропоновано основні напрями подальшої цифрової трансформації бюджетної системи України, серед яких, зокрема, удосконалення цифрової інфраструктури, підвищення цифрової грамотності, посилення заходів з кібербезпеки та захисту даних. Зроблено висновки про подальше вдосконалення цифрових технологій в рамках управління публічними фінансами з метою забезпечення відкритості, прозорості та підзвітності.

Ключові слова: бюджетна система; публічні фінанси; цифрова трансформація; інформаційні технології; управління; ефективність.

ВСТУП

Постановка проблеми. У ХХІ столітті цифровізація стала одним з ключових векторів соціально-економічного розвитку та рушієм до суттєвих змін. Уряди країн світу дедалі більше сходяться на думці, що впровадження цифрових технологій у державне управління створює підґрунтя для підвищення ефективності, прозорості та підзвітності органів влади. Особливо ці процеси є важливими у сфері публічних фінансів. Інформаційні технології дозволяють оптимізувати бюджетний процес, автоматизуючи всі його етапи, що дозволяє підвищити прозорість, зменшити ймовірність помилок та забезпечити ефективніше управління фінансовими ресурсами. В Україні останніми

роками відбувається впровадження цифрових інструментів в бюджетну систему, незважаючи на існуючі виклики. Втім, щоб оцінити реальний прогрес та перспективи, необхідно здійснити дослідження цифрової трансформації бюджетної системи країни, акцентуючи на нормативно-правовому забезпеченні, міжнародній практиці в цьому аспекті та виявленні бар'єрів, які стримують процес трансформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж останніх років зростає науковий інтерес до цифрової трансформації публічних фінансів як в Україні, так і за її межами. Вплив цифровізації на бюджетну систему України у своєму дослідженні висвітлив М. Сідор [1]. Дослідниці Т. Буй та О. Прімерова приділили увагу дослідженню впливу війни та викликів повосенної відбудови на бюджетну систему України, зокрема акцентуючи увагу й на аспектах діджиталізації. Так, у своїй праці вони зазначають, що «діджиталізація урядового та громадського секторів підвищує репутацію України на глобальному рівні та її місце в міжнародних рейтингах, поліпшує якість надання громадських послуг, спрощує й підвищує ефективність процесів, формує сприятливу інфраструктуру й забезпечує макроекономічну стабільність» [2]. Д. Попов, О. Котуха та М. Олашин розглянули в рамках бюджетної сфери цифровізацію в двох аспектах: як особливий спосіб відображення процесів управління коштами бюджетів, інформацію про бюджетну систему України в електронно-цифровому вигляді та як особливий спосіб перетворення дійсності, спосіб здійснення бюджетної діяльності [3]. Особливості ефективності бюджетної системи в умовах цифрової економіки у своїй науковій статті висвітлили В. Іоанно, О. Грицак та В. Василенко, акцентуючи на міжнародному досвіді та викликах для України [4].

Значний доробок представлений у звітах міжнародних організацій. Так, OECD у своєму Digital Government Index представляє оцінку цифрового урядування країн, розглядаючи комплексність стратегій та ініціатив [5]. У звіті Світового банку GovTech Maturity Index представлено аналітику рівня цифрової зрілості урядових систем та акцентовано увагу на важливості GovTech-рішень в досягненні макроекономічної стабільності [6].

Незважаючи на наявність окремих наукових доробків, системний аналіз цифрової трансформації бюджетної системи України з урахуванням сучасних викликів досі залишається обмеженим, що й визначає актуальність проведеного дослідження.

Мета статті — на основі системного підходу дослідити сучасний стан цифрової трансформації бюджетної системи України, проаналізувати основні виклики та окреслити перспективи з урахуванням міжнародного досвіду.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Цифровізація, яка останнім часом все більше поширюється на усі сфери життя, відображається й на трансформації бюджетних відносин. Впровадження цифрових технологій у бюджетну систему сприяє підвищенню її ефективності, посиленню принципу публічності та прозорості. Інформаційна відкритість бюджетних відносин є важливим моментом для моніторингу використання публічних коштів, а також діяльності посадових осіб у процесі ухвалення рішень в сфері публічних фінансів [7], [8]. Бюджетна сфера є одним із ключових елементів публічних фінансів.

Успіх цифрових реформ значною мірою залежить від наявної нормативно-правової бази. В Україні за останні роки ухвалено низку законодавчих актів та інших документів, які слугували підґрунтям для цифровізації бюджетної системи. Так, у 2015 році було прийнято Закон України «Про відкритість використання публічних коштів», який визначає умови та порядок забезпечення доступу до інформації про використання публічних коштів розпорядниками та одержувачами коштів державного і місцевих бюджетів, суб'єктами господарювання державної і комунальної власності, фондами загальнообов'язкового

державного пенсійного та соціального страхування [9]. Цим Законом передбачено функціонування Єдиного вебпорталу використання публічних коштів.

У 2016 році Кабінетом Міністрів України було схвалено Концепцію створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет» [10]. ІАС «Прозорий бюджет» є інформаційним ресурсом, що забезпечує доступ до інформації щодо управління публічними коштами. Вона слугує інструментом підвищення прозорості та підзвітності у сфері публічних фінансів й містить в три ключові модулі, які представлено на рис. 1.

Рис. 1 Ключові модулі ІАС «Прозорий бюджет»

Джерело: складено авторами на основі [10]

Крім зазначених на рис. 1 ключових модулів в ІАС «Прозорий бюджет» передбачено використання й інших цифрових інструментів, які представляють інформацію фінансово-бюджетної сфери. Тому ІАС «Прозорий бюджет» є важливим елементом в рамках цифрової трансформації бюджетної системи України та відіграє значну роль в забезпеченні прозорості бюджетних процесів та процедур, адже система дозволяє отримати інформацію про публічні кошти на всіх стадіях планування та використання.

З метою здійснення контролю за дотриманням бюджетного законодавства на кожній стадії бюджетного процесу щодо місцевих бюджетів та для підвищення рівня автоматизації процесів у сфері управління державними фінансами на місцевому рівні Міністерством фінансів України було розроблено інформаційно-аналітичну систему управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA» [11]. А в 2021 році було затверджено Порядок обміну інформацією між органами, що контролюють справляння надходжень до бюджету, та органами місцевого самоврядування, відповідно до якого інформаційна взаємодія відбувається через інформаційно-аналітичну систему управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA» [12].

У листопаді 2021 році Кабінетом Міністрів України було схвалено Стратегію здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року та затверджено план заходів щодо її реалізації [13].

У травні 2025 року Кабінет Міністрів України схвалив розпорядження «Про продовження строку виконання Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року та плану заходів щодо її реалізації». Стратегія цифрового розвитку системи управління державними фінансами на період до 2030 року продовжує реалізацію пріоритетних напрямів розвитку Міністерства фінансів у сфері цифрової трансформації. Передбачається, що в ході реалізації Стратегії відбудеться ІТ-консолідація інформаційних ресурсів системи управління державними фінансами на рівні Міністерства фінансів України [14].

Варто відмітити, що у 2023 році в Україні в рамках проєкту EU4PFM було розпочато процес створення нової інформаційної системи планування та моніторингу виконання державного бюджету, що складається з двох підсистем: ІТ-системи «Державний бюджет — Мінфін» та автоматизованої інформаційної системи онлайн-взаємодії з розпорядниками коштів державного бюджету [15].

В 2024 році вже було впроваджено автоматизовану інформаційну систему онлайн-взаємодії з розпорядниками коштів державного бюджету — АІС «ГРК-ВЕБ». Вона дозволяє автоматизувати діяльність Міністерства фінансів України, головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня в процесі бюджетного планування [16].

Таким чином, цифрова трансформація дозволила автоматизувати бюджетний процес, покращити взаємодію учасників зокрема за допомогою електронних сервісів, а також запровадити аналітичні модулі, які дозволяють здійснювати більш ґрунтовне бюджетне планування та прогнозування. Також спостерігається зростання зацікавленості громадськості щодо використання публічних коштів, що свідчить про активізацію громадського моніторингу.

Аналіз міжнародного досвіду свідчить, що найбільш успішні приклади цифрової трансформації бюджетної сфери демонструють країни Європейського Союзу, зокрема Естонія, Польща та Литва. У цих країнах було успішно реалізовано електронні платформи, які охоплюють повний цикл управління публічними фінансами. Особливо цікавим є приклад Естонії, де цифрова система X-Road забезпечує взаємодію між усіма державними структурами та автоматизує обмін інформацією в режимі реального часу. Варто зауважити, що Естонія стала країною, яка на 100% перевела свої державні послуги в цифровий формат [17].

Польща реалізувала масштабну реформу електронного урядування, зокрема в податковій і бюджетній сферах. В країні функціонує електронна платформа ePUAP і в галузі управління фінансами Польща обрала шлях централізації ІТ-функцій Міністерства фінансів і підпорядкованих органів, адже консолідація дата-центрів і створення єдиного інформаційного середовища дозволяє заощадити кошти і покращити безпеку. Тому, з огляду на позитивну практику, в Україні в Стратегії цифрового розвитку системи управління державними фінансами до 2030 року й передбачається подібна ІТ-консолідація.

Литва також займає позицію вище середнього серед країн Європейського союзу за більшістю показників інтеграції цифрових технологій в сферу державного управління. В країні цифровізовано ряд адміністративних послуг, впроваджено систему електронного підпису. Одним із ключових факторів успіху Литви в цифровізації є її потужна цифрова інфраструктура. Було інвестовано значні кошти в розвиток швидкісних широкосмугових мереж, що сприяло розвитку цифрових послуг і електронної комерції [18].

Варто зазначити, що в останні роки Україна суттєво наблизилася до показників провідних країн ЄС за окремими індикаторами. Зокрема, частка електронних закупівель в Україні є однією з найвищих завдяки системі ProZorro, яка функціонує з 2016 року. Це є GovTech-проєктом, що зробив публічні закупівлі в країні прозорими, конкурентними та ефективними. У 2024 році кількість оголошених закупівель у системі становила понад 3,5

мільйони, а їхня очікувана вартість — понад 1 трильйон 816 мільярдів гривень [19]. Також Україна досягла високого рівня відкритості бюджетних даних через функціонування Державного вебпорталу бюджету для громадян (Open Budget). Це вказує на важливу роль цифрової трансформації у підвищенні ефективності бюджетної системи та в цілому фінансової політики держави [20]. Однак, за напрямом інтеграції інформаційних систем управління публічними фінансами Україна все ще відстає від більшості європейських країн, адже такі процеси потребують часу, ресурсів та інституційної спроможності.

У той же час, незважаючи на помітний прогрес, цифрова трансформація бюджетної системи України стикається з низкою викликів. По-перше, все ще зберігається високий рівень фрагментації інформаційних систем між відомствами, що ускладнює процес консолідації даних. По-друге, кадрова спроможність на місцях залишається обмеженою, особливо в територіальних громадах, де цифрові навички державних службовців є недостатніми. По-третє, загрози кібербезпеці, що посилилися в умовах війни, вимагають додаткових інвестицій у кіберзахист цифрової інфраструктури.

Нерівномірності цифрового розвитку особливо помітні в регіональному вимірі. В табл. 1 представлено Індекс цифрової трансформації України за 2024 рік в розрізі областей. Цей Індекс використовується як один з інструментів оцінки рівня цифрової трансформації в державі, а його максимальне значення має дорівнювати 1.

Таблиця 1

Індекс цифрової трансформації України за 2024 рік

Назва області	Значення Індексу
Львівська	0,850
Дніпропетровська	0,844
Одеська	0,804
Вінницька	0,755
Волинська	0,711
Закарпатська	0,647
Полтавська	0,640
Рівненська	0,632
Харківська	0,617
Херсонська	0,582
Черкаська	0,538
Київська	0,474
Івано-Франківська	0,436
Сумська	0,435
Кіровоградська	0,407
Луганська*	0,404
Чернігівська	0,362
Житомирська	0,343
Тернопільська	0,341
Чернівецька	0,254
Хмельницька	0,230
Запорізька	0,209
Миколаївська	0,180
Донецька	0,129
Автономна Республіка Крим	-
Загалом для України	0,497

**Значення індексу для Луганської області вказано станом на 24.02.2022*

Джерело: складено авторами на основі [21]

Згідно даних табл. 1 до трійки лідерів за рівнем цифрової трансформації відносяться Львівська, Дніпропетровська та Одеська області. В той же час, аутсайдерами рейтингу стали

Запорізька, Миколаївська та Донецька області, що пояснюється активними військовими діями на їх територіях. Загалом аналіз Індексу дозволяє краще зрозуміти, які саме аспекти цифрового розвитку (інфраструктура, цифрові послуги, навички тощо) потребують посилення, а також формувати адресні стратегії підтримки цифрової трансформації на місцевому рівні. Це особливо важливо в контексті децентралізації та прагнення до підвищення ефективності публічного управління через використання сучасних ІТ-рішень.

Отже, цифровізація дедалі більше охоплює сферу державного управління, а тому перспективи цифрової трансформації бюджетної системи України можна узагальнити в таких основних напрямках:

- удосконалення цифрової інфраструктури, зокрема модернізація технічної бази органів публічної влади для забезпечення доступу до цифрових платформ;
- інтеграція та консолідація інформаційних систем суб'єктів управління публічними фінансами, а також створення єдиної екосистеми інформаційних баз для ефективного управління публічними фінансами в країні;
- активне використання сучасних цифрових інструментів для прогнозування доходів і видатків бюджету, виявлення фінансових ризиків та здійснення контролю (в т.ч публічного) за цільовим використанням коштів;
- підвищення рівня цифрової грамотності як працівників бюджетної сфери, так і громадян задля забезпечення ефективного використання цифрових інструментів та посилення участі громадськості у бюджетному процесі;
- посилення заходів з кібербезпеки та захисту даних, що є надзвичайно важливим в умовах воєнного стану та зберігання чутливої фінансової інформації.

Реалізація зазначених напрямів сприятиме подальшій модернізації бюджетної системи в рамках цифровізації та дозволить не лише підвищити ефективність управління, а й зміцнити довіру громадян до державних інституцій.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Цифрова трансформація бюджетної системи України є важливим чинником в сфері управління публічними фінансами. Упродовж останніх років впроваджуються інформаційно-аналітичні системи, спрямовані на прозорість, відкритість та підзвітність бюджетного процесу. Також за допомогою функціонування цифрових модулів та платформ відкритих даних у сфері публічних фінансів було розширено можливості для громадського контролю. Водночас в умовах сьогодення існують наступні виклики: фрагментарність цифрової інфраструктури, недостатня кваліфікація кадрів, високий рівень загроз кібербезпеці, що потребують комплексного вирішення на державному рівні. Також необхідно надалі зменшувати цифровий розрив між регіонами, щоб мешканці кожної громади мали рівний доступ до електронних послуг, а також сприяти підвищенню рівня цифрової грамотності населення, особливо державних службовців. Особливої уваги заслуговує комплекс заходів щодо розбудови сучасної ІТ-інфраструктури. В умовах воєнного стану особливо гостро стоїть питання кібербезпеки, тому захист даних від кібератак є пріоритетом, адже фінансова сфера також стала ціллю для ворога. Доцільним є й імплементація до національної практики успішних кейсів провідних країн світу в сфері цифрової трансформації.

Таким чином, можна стверджувати, що цифрова трансформація бюджетної системи України стала важливою для зміцнення державного управління. Вона підвищує ефективність використання публічних коштів, зменшує простір для корупції та наближає фінансові послуги до громадян. Наступним кроком має стати масштабування існуючих досягнень на етапі повоєнної відбудови, коли цифрові інструменти допомагатимуть у відновленні економіки країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сідор М. І. (2024). Вплив цифровізації на бюджетну систему України. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 4. С. 467–471.
2. Буй Т. Г., Прімерова О. К. (2023). Бюджетна система України: вплив війни та виклики повоєнної відбудови. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. № 8(1). С. 17–24.
3. Попов Д. І., Котуха О. С., Олашин М. М. (2023). Цифровізація бюджетної системи України як інструмент підвищення публічності органів державної влади. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. №7. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-01-11>
4. Іоанно В. В., Грицак О. С., Василенко В. А. (2025). Ефективність бюджетної системи в умовах цифрової економіки: міжнародний досвід та виклики для України. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. №15. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15111171>
5. OECD (2024). 2023 OECD Digital Government Index: Results and key findings, OECD Public Governance Policy Papers, No. 44, OECD Publishing, Paris. URL: <https://doi.org/10.1787/1a89ed5e-en>
6. World Bank (2022). GovTech Maturity Index, 2022 Update: Trends in Public Sector Digital Transformation. Equitable Growth, Finance and Institutions Insight. URL: <https://hdl.handle.net/10986/38499>
7. Кужелев М. О. (2020). Управління публічними фінансами в умовах реформування економіки України. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України* : зб. матер. III Міжн. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь, С. 42–44.
8. Нечипоренко А. В., Чернишова Т. О. (2019). Напрями вдосконалення системи управління публічними фінансами в Україні. *Управління публічними фінансами та проблеми забезпечення національної економічної безпеки* : збірник тез Податкового конгресу, 12 грудня 2019 р. Ірпінь, С. 353–356.
9. Про відкритість використання публічних коштів : Закон України від 11.02.2015 № 183-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text>
10. Про схвалення Концепції створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи “Прозорий бюджет”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.02.2016 № 92-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92-2016-%D1%80#Text>
11. Міністерство фінансів впровадило в дослідну експлуатацію ІАС «LOGICA». URL: https://mof.gov.ua/uk/news/ministerstvo_finsiv_vprovadilo_v_doslidnu_ekspluatatsiu_iac_logica-2412
12. Про затвердження Порядку обміну інформацією між органами, що контролюють справляння надходжень бюджету, та органами місцевого самоврядування : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.06.2021 № 627. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/627-2021-%D0%BF#Text>
13. Про схвалення Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1467-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/proshvalennya-strategiji-zdijsnennya-cifrovogo-rozvitku-cifrovih-transformacij-1467r-171121>
14. Мінфін: Уряд затвердив Стратегію цифрового розвитку системи управління державними фінансами до 2030 року. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_uriad_zatverdiz_strategiiu_tsifrovogo_rozvitku_sistemi_upravlinnia_derzhavnimi_finsamsi_do_2030_roku-5159
15. Hrubian O., Jeremić D. (2024). Public finance management reform: digitalization as a tool to lift processes to a new level of governance and eradicate systemic issues. URL: <https://eu4pfm.com.ua/en/public-finance-management-reform-digitalization-as-a-tool-to-lift-processes-to-a-new-level-of-governance-and-eradicate-systemic-issues/#:~:text=and%20monitoring%20the%20implementation%20of,of%20the%20Ministry%20of%20Finance>
16. АІС «ГРК-ВЕБ» впроваджена в експлуатацію! ДУ Відкриті публічні фінанси. URL: <https://www.publicfinance.gov.ua/news/21>
17. Kristiina Kriisa (2025). Estonia: 100% digital government services, with divorce as the final step. URL: <https://e-estonia.com/estonia-100-digital-government-services/>
18. Дорошкевич Д. В., Литвиненко І. С. (2023). Аналіз досвіду діджиталізації економіки країн Балтії для його імплементації в економіку України. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/341/9416/19646-1>
19. Digital State UA. GovTech Prozorro. URL: <https://digitalstate.gov.ua/uk/projects/govtech/prozorro>
20. Nechyporenko A. (2019). Financial resources of public sector of economy in ensuring realization of financial policy of the country. Association agreement: driving integrational changes : collective monograph. Accent Graphics Communications Chicago, Illinois, USA. P. 374–385.
21. Індекс цифрової трансформації регіонів України - підсумки 2024 року. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/page/community/reports/%D0%86%D0%9D%D0%94%D0%95%D0%9A%D0%A1%202024%202%201.pdf>

Mykhailo Kuzheliev

Doctor of Economics, Professor
Professor of the Department of Finance
National University of "Kyiv-Mohyla Academy"
Kyiv, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-7895-7879
e-mail: m.kuzheliev@ukma.edu.ua

Alina Nechyporenko

PhD in Economics
Associate Professor of the Department of Finance
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
Kyiv, Ukraine
ORCID ID: 0000-0003-2494-1465
e-mail: a.nechyporenko@kubg.edu.ua

DIGITAL TRANSFORMATION OF THE BUDGET SYSTEM OF UKRAINE: CURRENT STATUS, CHALLENGES AND PROSPECTS

Abstract. The article examines the current state of digital transformation of the budget system of Ukraine in the context of global digital changes and challenges. It is noted that the introduction of digital technologies into the budget system contributes to increasing its efficiency and strengthening the principles of publicity and transparency. Attention is paid to the regulatory and legal framework, which is the basis for the digitization of the budget system and the digital development of the country as a whole. The information and analytical system "Transparent Budget" is analyzed and its role in ensuring the transparency of budget processes and procedures at the state and local levels is determined. An analysis of national and international experience in the context of digital transformation was conducted. In particular, successful cases of digital technology implementation in European Union countries such as Estonia, Poland and Lithuania, which are characterized by a high level of transparency, platform integration, and public data accessibility, were considered. Approaches to building a digital budget system were highlighted, with a particular focus on the use of information and analytical platforms, data integration between authorities, and the introduction of electronic services for participants in the budget process. The main challenges facing public authorities in the process of digitizing the budget system of Ukraine are also examined. Attention is paid to the issue of uneven digital development across the country's regions and the need to analyze this aspect in the context of decentralization and the desire to improve the efficiency of public administration through the use of modern IT solutions. The article proposes the main directions for the further digital transformation of the budget system of Ukraine, including, in particular, improving digital infrastructure, increasing digital literacy, and strengthening cybersecurity and data protection measures. Conclusions are drawn about the further improvement of digital technologies in the management of public finances in order to ensure openness, transparency, and accountability.

Keywords: budget system; public finance; digital transformation; information technology; management; efficiency.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Sidor, M. I. (2024). The impact of digitalization on the budget system of Ukraine. *Juridical scientific and electronic journal*, (4), 467–471. [in Ukrainian]
2. Bui, T. G., & Primierova, O. K. (2023). Budget system of Ukraine: impact of war and challenges of post-war reconstruction. *Scientific Papers NaUKMA. Economics*, 8(1), 17–24. [in Ukrainian]
3. Popov, D. I., Kotukha, O. S., & Olashyn, M. M. (2023). Digitalization of the budget system of Ukraine as a publicity increase tool bodies of state authority. *Problems of Modern Transformations. Series: Law, Public Management and Administration*, (7). <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-01-11> [in Ukrainian]
4. Ioanno, V. V., Hrytsak, O. S., & Vasilenko, V. A. (2025). Budget System Efficiency in the Digital Economy: International Experience and Challenges for Ukraine. *Achievements of the economy: prospects and innovations*, (15). <https://doi.org/10.5281/zenodo.15111171> [in Ukrainian]
5. OECD (2024). *2023 OECD Digital Government Index: Results and key findings*, OECD Public Governance Policy Papers, No. 44, OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/1a89ed5e-en>
6. World Bank (2022). *GovTech Maturity Index, 2022 Update: Trends in Public Sector Digital Transformation*. Equitable Growth, Finance and Institutions Insight. <https://hdl.handle.net/10986/38499>
7. Kuzheliev, M. O. (2020). Public finance management in the context of Ukraine's economic reform. *Strategy and practice of innovative development of Ukraine's financial sector: collection of materials from the III International Scientific and Practical Conference*, March 26–27, 2020, Irpin, 42–44. [in Ukrainian]

8. Nechyporenko, A. V., & Chernyshova, T. O. (2019). Directions for improving the public finance management system in Ukraine. *Public finance management and issues of ensuring national economic security: collection of abstracts from the Tax Congress, December 12, 2019*. Irpin, 353–356. [in Ukrainian]
9. On the transparency of public funds use: Law of Ukraine on February 11, 2015 № 183-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text> [in Ukrainian]
10. On approval of the Concept of the Integrated Information and Analytical System "Transparent Budget": Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine on February 11, 2016 № 92-p. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92-2016-%D1%80#Text> [in Ukrainian]
11. Ministry of Finance of Ukraine (2020). *The Ministry of Finance has introduced the LOGICA IAS into trial operation*. https://mof.gov.ua/uk/news/ministerstvo_finsiv_vprovadilo_v_doslidnu_ekspluatatsiiu_iac_logica-2412 [in Ukrainian]
12. On approval of the Procedure for the exchange of information between bodies controlling budget revenue collection and local self-government bodies: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on June 16, 2021 № 627. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/627-2021-%D0%BF#Text> [in Ukrainian]
13. On the approval of the Strategy for digital development, digital transformation, and digitization of the public finance management system for the period until 2025 and the approval of the action plan for its implementation: Order of the Cabinet of Ministers on November 17, 2021 № 1467-p. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-zdijsnennya-cifrovogo-rozvitku-cifrovih-transformacij-1467r-171121> [in Ukrainian]
14. Ministry of Finance of Ukraine (2025). *Ministry of Finance: The government has approved the Strategy for Digital Development of the Public Finance Management System until 2030*. https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_urjad_zatverdiv_strategiiu_tsifrovogo_rozvitku_sistemi_upravlinnia_derzha_vnimi_finsami_do_2030_roku-5159 [in Ukrainian]
15. Hrubiiian, O., & Jeremić, D. (2024). Public finance management reform: digitalization as a tool to lift processes to a new level of governance and eradicate systemic issues. URL: <https://eu4pfn.com.ua/en/public-finance-management-reform-digitalization-as-a-tool-to-lift-processes-to-a-new-level-of-governance-and-eradicate-systemic-issues/#:~:text=and%20monitoring%20the%20implementation%20of,of%20the%20Ministry%20of%20Finance>
16. State Administration Open Public Finance (2024). *WebCFA AIS has been implemented into operation!* <https://www.publicfinance.gov.ua/news/21> [in Ukrainian]
17. Kristiina Kriisa (2025). Estonia: 100% digital government services, with divorce as the final step. <https://e-estonia.com/estonia-100-digital-government-services/>
18. Doroshkevych, D. V., & Lytvynenko, I. S. (2023). Analysis of the experience of digitization of the Baltic economies for its implementation in the Ukrainian economy <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/341/9416/19646-1> [in Ukrainian]
19. Digital State UA. (n.d.). GovTech Prozorro. <https://digitalstate.gov.ua/uk/projects/govtech/prozorro> [in Ukrainian]
20. Nechyporenko A. (2019). Financial resources of public sector of economy in ensuring realization of financial policy of the country. Association agreement: driving integrational changes: collective monograph. Accent Graphics Communications Chicago, Illinois, USA, 374–385.
21. Ministry of Digital Transformation of Ukraine (2025). *Digital Transformation Index of Ukrainian Regions – 2024 Results*. <https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/page/community/reports/%D0%86%D0%9D%D0%94%D0%95%D0%9A%D0%A1%202024%20%201.pdf> [in Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 04.08.25

Рецензовано 18.08.25

Опубліковано 01.09.2025 р.

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.